

मानव तस्करी: मिथक वा वास्तविकता?

समर्थन प्रतिबिम्ब

१. मानव तस्करहरू प्रायः पीडितहरूको आप्रवासी परियोजनको सहयोगीको रूपमा देखिन्छन्, तर अपराधीको रूपमा हैन ।

वास्तविकता

पीडितले मानव तस्करलाई कुनै व्यक्ति नभई भविष्यको लक्ष्य देख्छ, फल स्वरूप पीडितलाई उसको कुराहरू बुझ्नका लागि सहज हुन्छ । अर्कोतर्फ, पीडितले शोषकका सर्तहरूलाई एक मात्र बिकल्पको रूपमा देख्न सक्छन् र त्यसैले कुनै प्रश्न बिना शोषक व्यक्तिको प्रस्तावलाई स्वीकार गर्दछ । नोट गर्नुहोस् कि पीडितहरू कानून र अधिकार प्रणालीका बारे शंकास्पद छन् किनभने तिनीहरू सोचछन् कि तिनीहरू आफैँमा लागु हुँदैन, शोषण गर्ने व्यक्ति लाई सहयोगी मानेर स्वीकार गर्छन।

२. पोर्चुगलमा मानव बेचबिखनको शिकार भएका कोही छन् ?

वास्तविकता

२००८ देखी २०१८ सम्म मा १९४८ केशहरू दर्ता गरिएका थिए, जसमध्ये ६९३ जना मानवतस्करी पीडितको रूपमा पुष्टि भएका थिए र ३७९ वटा गैरसरकारी संस्था अन्य निकायहरू द्वारा रोक लगाइएको थियो (केसहरू अझै पनि अनुसन्धान मा छन्) स्रोत: यम ए आई/ ओ ति यस यच् (अन्तिम डाटा अपडेट मिति: जुलाई २०१९), पोर्चुगल मानव तस्करीको उत्पत्ति, ट्रान्जिट र गन्तव्य भएको देश हो । यो घटनाले समस्याग्रस्त कारण र परिणामहरू ल्याउँदछ: संगठित अपराध, यौन र श्रम शोषण (अन्य रूपहरू), लिङ्ग र मानव अधिकार मुद्दाहरू तथा परिवारको र समुदाय समर्थन अभाव ले गर्दा सबैभन्दा विकसित राष्ट्र र सबैभन्दा वञ्चित राष्ट्र बिच असमानता सृजना गर्दछ।

३. के पोर्चुगिज व्यक्ति पोर्चुगलमा मानव बेचबिखनको शिकार हुन सकछ ?

वास्तविकता

२००८ देखी २०१८ सम्ममा, १७३ जना पोर्चुगिज पीडित व्यक्तिहरूको पुष्टि भयो । स्रोत: यम ए आई/ओ ति यस यच् (अन्तिम डाटा अपडेट मिति: जुलाई २०१९)

मानव बेच-बिखनको शिकार सँधै आप्रवासी नभई, तर एक अवस्थामा व्यक्ति शोषित हुन सकछ ।

अन्तर्राष्ट्रिय, यूरोपीयन परिभाषा र पोर्चुगिज कानून अनुसार, मानव तस्करीको अपराध, जब एक व्यक्ति प्रस्ताव, वितरित, भर्ती, मोहित, स्वीकार, ट्रान्सपोर्ट, हिंसा, अपहरण, गम्भीर खतरा मार्फत समायोजित, जालसाजी वा छल, अधिकारको दुरुपयोग, मानसिक अशक्तताको शोषण वा विशेष जोखिम को बेला मा हुन्छ, जस्को मुख्य लक्ष्य नै शोषण हो: अर्थात् यौन शोषण, श्रम शोषण, भीख माग्ने, गुलामी, अंग कटाई, अन्य आपराधिक गतिविधिहरू । आन्तरिक यातायात सहित, अन्तर्राष्ट्रिय सीमा पार गर्ने दुबै मानव तस्करीको अपराध भित्र पर्दछ दंड कोड को धारा १६० ।

४. बेचबिखनकर्ताहरूले रोजगार र पर्यटन एजेन्सीहरूमार्फत विदेशमा काम लगाइदिने तथा यात्राका लागि आवश्यक कागजातहरू बनाइदिने आश्वासन दिने गर्दछन ।

वास्तविकता

मानवतस्करी अपराधको एक राम्रो संगठन छ, जस्ले प्राय जसो नेटवर्कमा, रोजगार र पर्यटन एजेन्सीहरू सरह, स्वतन्त्र सुलभ सेवाहरू उपलब्ध गराएझै शंकास्पद नहुने किसिम ले कार्य गर्दछन ।

५. मानवतस्करीको मामलामा, पीडितहरूले शोषण भइरहेको ठाउँ छोड्न सक्दैनन्।

मिथक

पीडितहरू प्रायः शोषणको भौतिक स्थान छोड्न सक्षम भएपनि, मनोवैज्ञानिक जबरजस्ती, शारीरिक र धम्की बाट भाग्न अथवा मद्दतको लागि भन्न सक्दैनन् । अक्सर पीडितहरूले आफैलाई त्यस्तै देख्दैनन्।

६. मानव तस्करका शिकार भएका सबै बसोबासको लागि कागजात नभएका विदेशी पीडितहरू हुन् ।

मिथक

मानव तस्करका पीडित भएका सबै बसोबासको लागि कागजात नभएका होइनन्, यसो भएतापनी तिनीहरूको शोषण र नियन्त्रण विधिका अधीन हरु जुन समयको साथ फरक हुन सक्छ । ती मध्ये, निम्नलिखित हुन्:

- कागजातप्रति धारण: भिसा प्राप्त गर्न आवश्यक छ भन्ने बहानामा पीडितहरूलाई उनीहरूको कागजात र पैसाबाट बञ्चित गर्न सकिन्छ र कागजातहरू सुरक्षित रूपमा राखिएका छन् जसले गर्दा तिनीहरूको स्वतन्त्रता नियन्त्रण हुन्छ ।
- पीडितहरूलाई हिंसाको सहारा लिएर आन्दोलनहरू प्रतिबन्धित गर्दै, नियन्त्रण गर्न बिभिन्न विधिहरू प्रयोग गर्दै, उनीहरूको लागि कारावास र लागु औषधि परिचालन गरिन्छ !
- पीडितहरू आफैंका साथ साथै परिवारलाई दिइएका धम्कीहरूको सहारा लिदै। उदाहरणका लागि, कहिलेकाहीं तस्करहरूले धम्की दिन्छन्, अपमानजनक कार्यमा भाग लिने कुरामा सहमत भएको, वा अधिकारीहरूलाई उनीहरूसँग बसोबासको लागि कागजात नभएको कुरा बताउने धम्की दिन्छन्।

७. मानवतस्करिका पीडितहरू धेरै जसो गरिबीको स्थितिमा हुन्छन्।

मिथक

मानवतस्करिकाको पीडित को वर्णन गर्न सम्भव छैन किन कि पीडितहरू बच्चाहरू वा वयस्कहरू, पुरूष वा महिला, अशिक्षित वा साक्षर व्यक्ति, शारीरिक रूपमा अयोग्य व्यक्ति वा अशक्त मानिसहरू जो पनि हुन सक्छन्। पीडितहरू विभिन्न स्थान देशहरू र विभिन्न जातीय समूहहरूबाट हुन सक्छन्, तोकिएको लिङ्ग बिशेष खास प्रकारको शोषण नभए पनि जो कोही पनि यस प्रकार को शोषण को शिकार हुन सक्छ। धेरै जसो पीडितहरू आफ्नो परिवारका लागि राम्रो जीवन वा पैसा कमाउने आशामा ठगिए! अपराधिक पुलिस निकायहरूको लागि तत्काल हस्तक्षेप किट ।

८ . भर्तीमा जहिले पनि शारीरिक शक्ति वा अपहरण समावेश हुन्छ ।

मिथक

मानव तस्करको शिकार हुने व्यक्तिको छनोट वा भर्ती फरक हुन सक्छ, साथै शोषणको प्रकारमा पीडितको उमेर वा सेक्समा निर्भर हुन सक्छ। मायालु सम्बन्धको वाचा, अध्ययन वा प्रशिक्षण अवसर को प्रतिज्ञा, समर्थन वा अन्य देश मा आप्रवास सुविधा को आश्वासन, वा पीडितको अपहरण को तरिकाले छनोट झूटा काम र विज्ञापनहरू द्वारा सम्भव गरिएको हुन्छ। यस्ता भविष्यको अवस्थालाई प्रतिज्ञा गरिएको छ कि त्यो कहिले पनि सफल हुँदैन, व्यक्तिलाई आकर्षित गर्न र पछि शोषणको स्थितिमा जान्छ र प्रतिबद्धताको आधारमानै जे छ त्यो छली छ